

Praktijkvoorbeeld: coaching

<u>Doelgroep</u>	Lager onderwijs en Secundair onderwijs
<u>Wegwijzer</u>	Zelfgestuurd leren is een groeiproces
<u>Module</u>	een coachende aanpak

Juf Lies Verduijn van GO! basisschool Hofkouter heeft zich via nascholing en eigen ervaringen verdiept in het coachen van leerlingen. Ze geeft ons enkele waardevolle inzichten mee.

"Voor diepgaande gesprekken is een band essentieel. Sommige kinderen zijn dol op onverdeelde aandacht en praten gemakkelijk. Bij andere kinderen stukt het gesprek makkelijk. Vaak helpt het dan om ondertussen iets anders te doen: het kind vragen om te helpen met een klusje zoals materiaal ordenen, of praten terwijl je wandelt. Beweging stimuleert niet alleen de ledematen maar ook de hersenen, waardoor kinderen ook gemakkelijker toegang hebben tot zaken die iets dieper zitten. Dus aftasten of het kind meer baat heeft bij rechtstreekse aandacht of dat het liever praat tijdens een bezigheid. Besteed niet alleen aandacht aan de resultaten die het kind haalt. De metacognitieve aspecten zijn minstens even belangrijk.

Het is belangrijk om de sterke kanten van kinderen in te zetten. Dat lijkt evident maar is het niet altijd. Soms is het echt zoeken. Maar zelfs aan de zaken die als negatief worden ervaren, kan soms als je het omdraait een positieve kant zitten. De leerling die de clown uithangt in de klas en overal tussenkomt, kan bv. communicatief heel sterk zijn, of gemakkelijk leiding geven aan een groep.

Wanneer er conflicten hebben plaatsgevonden is het belangrijk om eerst individueel met een kind te praten. Vaak zit er meer achter de situatie dan aanvankelijk lijkt. **Met een no-blame aanpak krijgt het kind de kans om zijn verhaal te doen zonder meteen als vorm van verdediging zelf in de aanval te gaan.** Vervolgens is er veel meer openheid voor perspectiefneming. Nadien kan je met de verschillende partijen samenzitten om een herstelgericht groepsoverleg te doen. Daarin ligt de nadruk op het herstel van de relatie.

Ga er niet van uit dat een kind dat thuis Nederlands spreekt, zich wel kan uitdrukken. Veel kinderen hebben er baat bij om taal aangereikt te krijgen. Verwoord je eigen denkproces. Wat gebeurde er? Wat dacht ik? Wat voelde ik? Wat deed ik toen? Hoe reageerden de anderen? Wat dacht ik toen? ... Stappenplannen kunnen nuttig zijn daarvoor.

Het is fantastisch om kinderen daarin te zien groeien. Vaak merken ze deze verandering na een aantal maanden bij zichzelf. **Het is altijd mooi als kinderen op het eind van een schooljaar bij de vraag: 'Vertel eens iets wat je dit jaar geleerd hebt?' dingen vermelden waaruit blijkt dat hun zelfkennis en hun sociale vaardigheden gegroeid zijn.** Bv. 'ik heb geleerd hoe ik zelf een ruzie kan oplossen' of 'ik heb geleerd dat als ik denk dat iemand boos op mij is, ik aan die persoon kan zeggen: ik heb de indruk dat je boos op me bent, omdat je zus-en-zo doet, klopt dat? En soms blijkt dan dat ik het helemaal verkeerd begrepen heb, en dan is het probleem snel opgelost.' Maar ook dat kinderen kunnen noemen wat hun werkpunten zijn, bv. 'ik ga volgend jaar proberen om beter...'. Die zelfkennis is enorm verrijkend.

Wanneer je in co- of teamteaching staat, kan je deze momenten inplannen tijdens de lessen. Je collega is dan aan het werk met de andere leerlingen. Varieer tussen individuele gesprekken en groepsgesprekken. Bij dat laatste kan je bij jonge kinderen voor een visueel element zorgen dat toont wie 'mag' spreken. Toen ik geen co-teacher had, voerde ik deze gesprekjes vaak in de pauze. De kinderen kwamen daar vaak zelf om vragen. Zelfs wanneer ze al enkele jaren 'hoger' zaten, kwamen ze nog bij mij terug wanneer ze wilden praten. Je moet erin investeren, maar het is de moeite waard. **Wees authentiek. Kinderen voelen haarfijn aan of je er zelf belang aan hecht of niet."**

